

Miljöbalksdagarna 17 mars 2026

Vilka av Sveriges drygt
86 000 potentiellt
förorenade områden ska
prioriteras för tillsyn?

-Så prioriterar du bland
förorenade områden

Max Melin-Hjort, Markmiljöenheten
Jeanette Häggrot, Miljögiftsenheten

Introduktion till passet

Miljökvalitetsmålet Giftfri miljö

Status för prioriterade förorenade områden

Nationella tillsynsstrategin

Prioriteringsstöd för tillsyn och handlingsplan

Praktiska exempel från tillsynsmyndigheten:

- Linn Nilsson, Västmanland Dalarna miljö- och byggförvaltning
- Ulrika Pettersson och Annika Elm, Kungsbacka kommun

Miljökvalitetsmålet Giftfri miljö och förorenade områden i Sverige

Miljökvalitetsmålet - Giftfri miljö

Precisering:

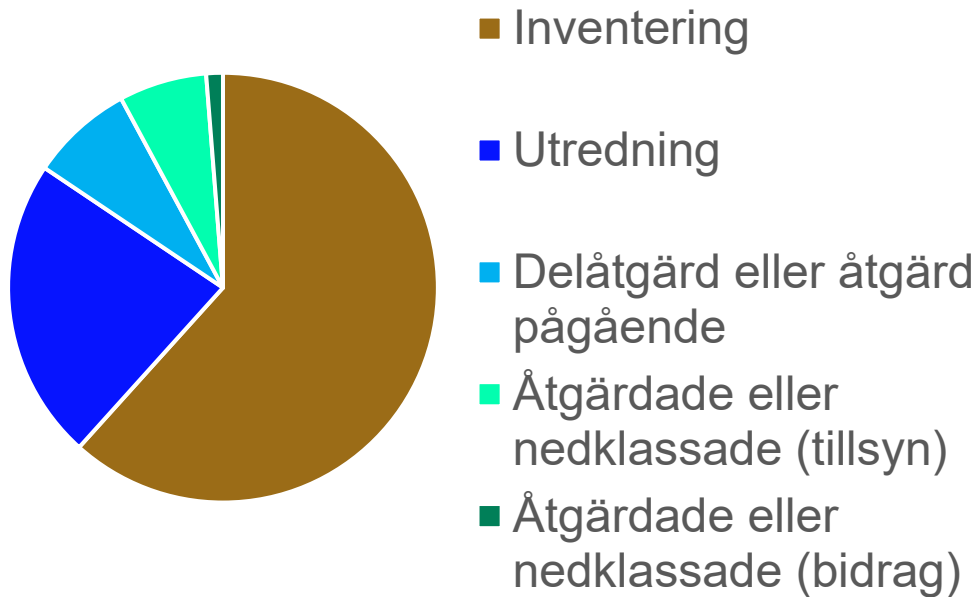
"Förorenade områden är åtgärdade i så stor utsträckning att de inte utgör något hot mot människors hälsa eller miljön."

Status för prioriterade förorenade områden

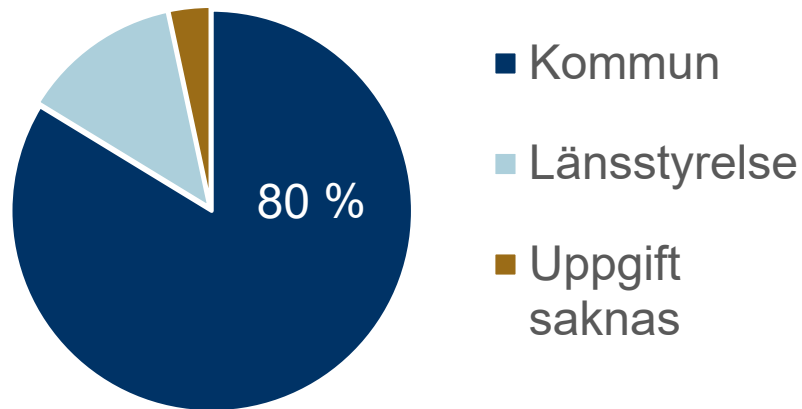
- Cirka 9 800 objekt i RK1 och RK 2.
- Drygt 840 objekt åtgärdade eller nedklassade efter undersökningar sedan 2016.
- Genom tillsyn och statlig finansiering.
- För att kunna uppnå preciseringen i Giftfri miljö behöver fler objekt i RK1 och RK 2 åtgärdas.

Prioriterade förorenade områden,
riskklass 1 och 2

Tillsynsansvar

Fördelning av tillsynsansvar riskklass
1 och 2

- Stort och viktigt tillsynsansvar för kommuner att på sikt uppnå preciseringen i Giftfri miljö.

Nationella tillsynsstrategin

Nationella tillsynsstrategin

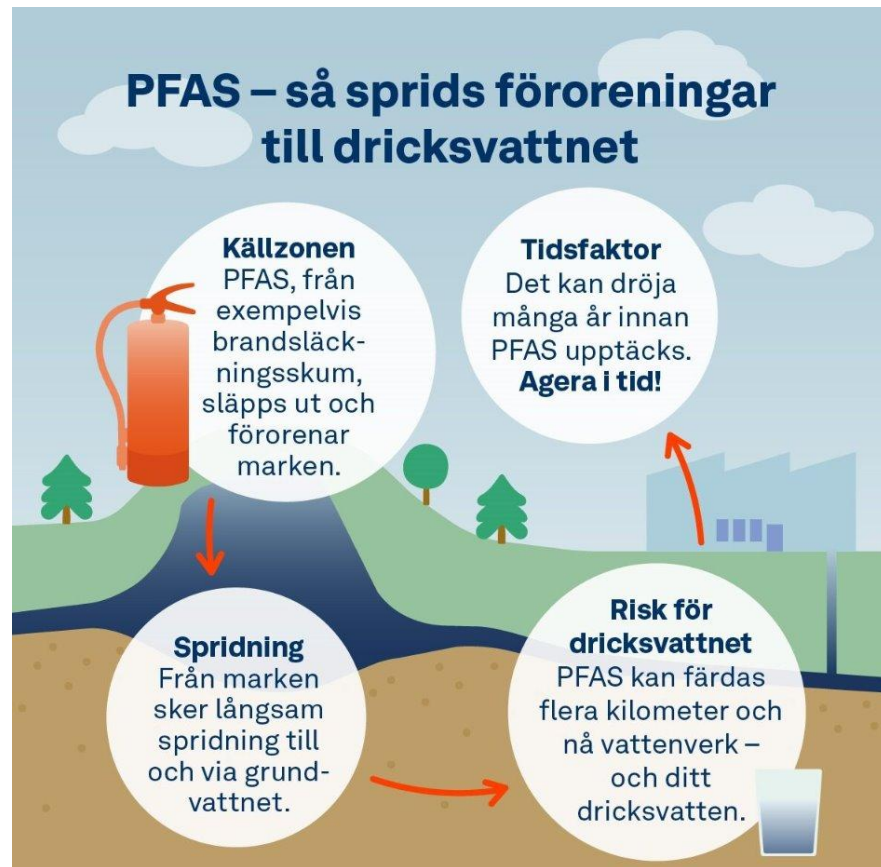
- Gemensamt verktyg för effektiv, likvärdig och rättssäker tillsyn
- Genomslag för nationella prioriteringar
- Lyfta fram angelägna utvecklingsområden
- Målgruppen är tillsynsmyndigheterna

Mer info. i miljötillsynsförordningen (2011:13)

NTS 2026-2029

Fokusområden:

- Prioriterade förorenade områden
 - ✓ Handlingsplan 2026
 - ✓ Bedriva tillsyn
- PFAS-förorenade brandövningsplatser
 - ✓ Tillsynskampanj 2026-2027

Prioriteringsstöd för tillsyn 2024

Syfte och avgränsningar

Syftet med prioriteringsstödet är att underlätta tillsynsmyndigheternas prioritering vid tillsynen på förorenade områden.

Stödet ska ge förslag på vad tillsynsmyndigheterna kan beakta vid prioritering av objekt i samma riskklass.

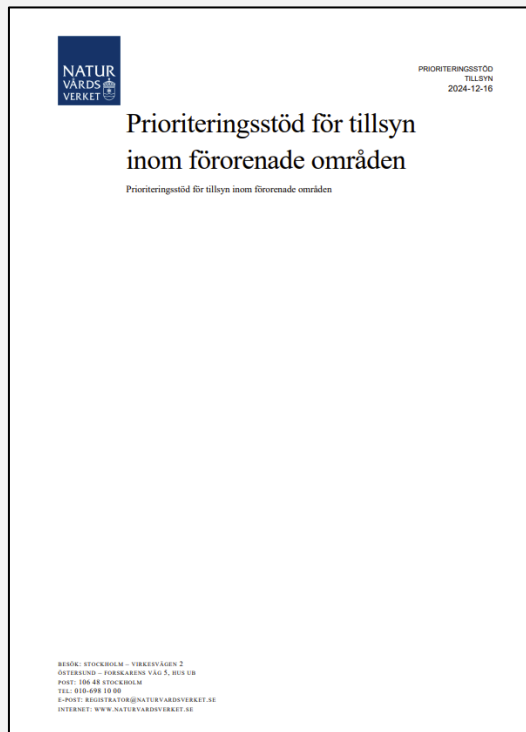
Naturvårdsverket kan inte vägleda i detalj om vilka parametrar som ska ingå i bedömningen och hur tillsynsmyndigheter bör prioritera.

Hur ska prioriteringsstödet användas?

Prioriteringsstödet består av ett vägledande dokument och en prioriteringsmatris som kan användas efter behov.

Prioriteringar kan göras på tre olika sätt med stöd av det vägledande dokumentet:

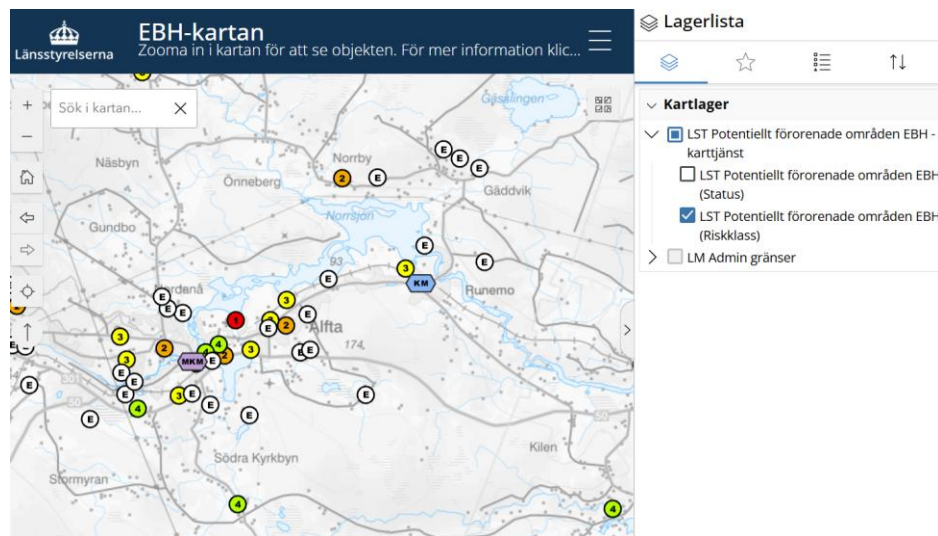
1. Resonera sig fram (få prioriterade objekt)
2. Ta hjälp av enkel prioriteringsmatris (relativt många prioriterade objekt)
3. Ta hjälp av en avancerad prioriteringsmatris (många prioriterade objekt)

[Prioriteringsstöd för tillsyn](#)

Kartverktyg kan vara värdefullt hjälpmedel vid prioritering

Identifiera objekt med riskklass 1 och 2
t.ex. inom vattenskyddsområde, nära
andra skyddade områden eller
bostäder.

[Länsstyrelsernas EBH-karta](#)

Handlingsplan för arbetet med förorenade områden

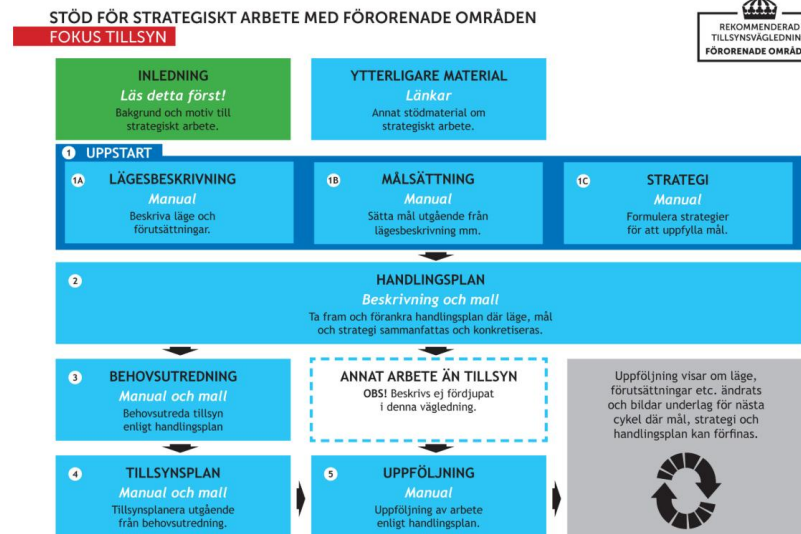
Vad är en handlingsplan?

Fastställt styrdokument för tillsyn av prioriterade objekt.

Synliggör behovet av egeninitierad tillsyn genom en långsiktig planering av tid och resurser

[Strategipaketet - EBHportalen](#)

Materialet (strategipaketet) har uppdaterats under 2025.

NATUR
VÅRDS
VERKET

